

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedeje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovito pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Quousque tandem, Bonaventura, abutere patientia nostra?

Marsikaj so se že drznili naši nestrpni popi na Kranjskem storiti, kar bije v obraz človečnosti in vsakemu plemenitejšemu čutu, a da bi ta ničredna sodrga tako posurovela, kakor se je pokazalo v Lukovici pri pogrebu našega somišljenika Mlakarja, tega pa le nismo pričakovali, dasi nismo nikdar baš ugodno sodili o tej črni drhali.

»Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe« in »vsako sovraštvo naj izgine, predno zaide solnce za gore«, tako je učil Kristus, za čigar naslednike hočejo veljati ti lopovi v črnih haljah, ki ne delajo drugega, kakor sejejo razdor in prepir, netijo sovraštvo, razpihujejo ljudske strasti in goje brezmejno sovraštvo in maščevalnost do vsakogar, ki pred njimi ne upogiba, valjajoč se v prahu, svojega tilnika.

Župnik Slak je odrekel Mlakarju slovesni pogreb in zabranil, da se mu ni zvonilo niti pri župni, niti pri podružni cerkvi zato, ker je bil pokojnik baje »proti cerkvi«, kakor se je izvolil izraziti človekoljubni pop Slak.

To nečuvstvo postopanje katoliškega duhovnika, ki bi naj bil oznanjalec miru in ljubezni ter znošljivosti, je že samo na sebi škandal, ako bi bil rajni Mlakar tudi v resnici »nasprotnik cerkve«, kdor pa pozna okolnosti in približne podrobnosti, mora tako postopanje imenovati ne samo škandal, marveč podlo lumparijo, infamijo prve vrste, za katere dostojno označenje nam v našem jeziku že nedostaja primernih izrazov in besed.

Pokojni Mlakar ni bil namreč nikdar »nasprotnik cerkve«, kot take, pač pa je bil mož, ki ni nikdar prikrival, da je pristaš napredne stranke in njenih načel, in ki ni nikdar upogibal robsko svojih kolen pred vsakim pritepenim zelenim popom.

In to je bila njegova pregreha in zato so ga tudi naši popi sovražili, kar se je dalo. Ker mu pa za časa njegovega življenja niso mogli dati čutiti svoje moči, hoteli so se osvetiti po smrti na mrtvem, ki se ne more več braniti.

Župnik Slak mu je odpovedal slovesen pogreb in prepovedal zvonjenje — njemu, Luki Mlakarju, ki je bil veren katoličan, ne morda na jeziku, kakor je sedaj pri nas običajno, marveč v dejanju.

Mlakar je bil vseskozi pobožen in veren mož, ki ni izpustil, dokler je bil zdrav, niti ene nedelje, da bi ne bil pri božji službi. Zvonovi v podružni cerkvi sv. Vida so sad njegovega truda. Soho Matere božje na trgu v Lukovici, ki je stala nad 2000 kron, je dal on postaviti, dasi so se temu protivili celo nekateri klerikalni občinski odborniki, in je v ta namen sam prispeval s 600 K.

Najjasnejši dokaz pa, kako veren katoličan je bil Mlakar, dasi ni bil prijatelj duhovnikom, je to, da je pred desetimi leti celo romal v Rim in podaril papežu zlat kelih.

Da pa ni bil samo dober kristjan, kakor se pravi, ampak tudi plemenit človek v besede najlepšem pomenu, ki je imel gorke čuteče srce za svojega trpečega sobrata, dokazuje zlasti njegova oporoka.

Ni manj kakor 40.000 kron je zapustil revežem, a tudi na družbo sv. Cirila in Metoda, na revne učence in na ognjeglasno društvo ni pozabil. Dolgovi pod 20 K se odpuste, pri revežih se tudi večji zneski ne smejo izterjavati in se jim naj zbrisejo, ako se izkaže, da dolga ne morejo lahko poravnati.

Ko je vse svoje premoženjske zadeve tako lepo uredil, se je pripravljal na smrt in se, kakor se pravi, »spravil z bogom«. Isti župnik Slak, ki mu je pozneje odrekel pogreb, ga je spovedal in sprevidel z zadnjo popotnico.

Tako je umrl Mlakar, kakor pravi ljudstvo, — spravljen z Bogom in z ljudmi, čigar spomin ne bo izginil,

dokler ne bo v Lukovici legei v grob — zadnji revež.

In sedaj vprašamo, ali Mlakar ni umrl kot vzoren katolik, kot pravi kristjan, ali ni vse uredil, predno je zatisnil oči za vedno, tako, kakor uči sv. pismo in vera? Vprašamo naše duhovnike, ali je umrl kdo v njihovih vrstah, ki so ga prištevili med vzor-katolike, ki bi se bil tako v dejanju pokazal kot moža, skozi in skozi prožetega z nauki Kristusovimi, kakor Mlakar, ki je skoro vse svoje veliko premoženje zapustil v dobrodelne namene?

In takemu možu je župnik Slak odrekel slovesni pogreb in mu zabranil zvoniti! In zakaj je to storil? Zato ker je bil Mlakar »nasprotnik cerkve«, ali z drugimi besedami povedano, ker je bil Mlakar — »brezverec«, kar je najlažje razvidno iz zgoraj navedenega.

Po Slakovem mnenju pa je bil pokojni Mlakar »nasprotnik cerkve«, torej brezverec ne samo zbog tega, ker je bil naprednih načel, temveč zlasti zato, ker je v oporoki do ločil, da njegova ustanova za reveže v znesku 40.000 kron ne sme biti v cerkveni oskrbi in upravi. To in edino to je bil pravi povod, da je Slak proglasil Mlakarja za »nasprotnika cerkve« in mu ni privoščil spodobnega pogreba! Ako bi bil pa Mlakar odredil, da ima s 40.000 K, sporočenimi za reveže, prosto razpolagati lukoviški župnik in to svoto upravljati, ni niti malo dvomiti, da bi bil Mlakar pokopan z vsem cerkvenim pompom, ne glede na to, ali bi umrl »spravljen« z bogom, ali ne.

Iz tega je pač razvidno, da za župnika Slaka niso bili odločilni verski in cerkveni oziri, da je odrekel mrtvemu Mlakarju slovesen pogreb, ampak ostudna pohlepnost po posvetnem blagu — denarju, in grda maščevalnost. No, pa od Slaka, ki v svoji posurovelosti ni dostopen nobenemu plemenitejšemu čutu, ki se vede tako, da ga je moral pred leti v Mengšu celo njegov lastni župnik

pred altarjem oklofutati, od takega človeka se ne da ničesar drugega pričakovati!

Kar pa da celistvaridrugó lice in drugo obiležje, pa je to, da sta to naravnost škandalozno postopanje župnika Slaka, da se najmileje izrazimo, sankcionirala generalni vikar ljubljanske škofije Flis in škof Anton Bonaventura!

Ta dva sta proglasila načelo, ko so Mlakarjevi sorodniki na njiju apelirali, da je treba odobriti župnikovo postopanje, dasi sta uvidela, da je isto krivično, neutemeljeno in skrajno surovo, a to samo zbog tega, da se varuje župnikova avtoriteta. S tem sta pa prevzela nase tudi vso odgovornost za Slakovo nečuvstvo dejanje!

Najvišja cerkvena dostojanstvenika v ljubljanski škofiji sta torej sankcionirala načelo, da ni tisti dober kristijan in vzoren katolik, ki živi po naukih Kristovih, ki izpolnjuje zapovedi in vrši dela krščanske usmiljenosti, marveč da je boljši katolik vsak lopov, samo ako začasa svojega življenja liže kakor ščene popovsko roko in ob svoji smrti napolni duhovniško bisago z zlatom in srebrom!

Takšno versko moralo se da širijo pri nas — namestniki Kristovi! Tako prostituirajo vzvišene Kristove nauke v svoje umazane in ogadne namene! Fej!

Toda le tako naprej! Pride še čas in morda ni več daleč, ko poči struna potrpežljivosti tudi prepotrpežljivemu narodu slovenskemu, da bo obrnil hrbet takim oznanjevalcem miru in ljubezni! Morda ni več daleč — doba nove reformacije! Iz enih Ricmanj jih lahko nastane še več! Zapomniti si to, gospoda Flis in Anton Bonaventura!

Vojna na Daljnem Vztoku.

Poraz Japoncev na suhem pred Port Arturjem.

Včeraj po sklepu lista je došla iz Petrograda tale uradna brzojavka: Po poročilih iz japonskega vira, ki jih je prejel generalni štab namestnika Aleksejeva, so Japonci po noči dne 11. t. m. napadli ruske pozicije pred Port Arturjem, a so bili z ogromnimi izgubami odbiti. Sovražnikove izgube se cenijo na 30.000 mož.

Danes pa se brzojavlja iz Petrograda: Poročilo ruskega generalnega štaba potrjuje, da so Japonci pri naskoku na ruske pozicije pred Port Arturjem izgubili 30.000 mož.

Te izgube so tako ogromne, da se poročilo o njih zdi skoro neverjetno. Ako se pa uvažuje, da so poročila o japonskih izgubah pred Port Arturjem iz uradnega ruskega vira, ki se je dosedaj še vselej odlikoval s popolno zanesljivostjo in verodostojnostjo, kar se brez vsakega zadržka priznava od sovražnika in prijatelja, moramo vesti o grozoviti katastrofi, ki je zadela Japonce pred Port Arturjem, — verjeti.

Res si je težko misliti, da bi samo eden edini boj zahteval tako ogromnih žrtev; če se pa upošteva, da so Japonci brez dvoma navalili in naskočili z vse svojo močjo portartursko trdnjavo, a da se napadeni niso samo borili s puško in mečem v roki, ampak da so tudi topovi s portarturskih utrdb iz sto in sto žrel v obrambo trdnjave bljuvali smrt in pogin v sovražne vrste in da so tudi ruski podkopi, rovi in mine, ta izborna obrambna sredstva oblegancev, storila svojo dolžnost, je pač verjetno, da je bila smrtna žetev v ponedeljek pred Port Arturjem zares tako ogromna!

Ni pa dvomljivo, da samo ruske puške in topovi niso mogli povzročiti toliko izgub, marveč da so mo-

— Res, dela je malo, jedi in pi-jače pa dovolj, je menil dolgi Laban, ali to klostersko življenje je pusto in dolgočasno. Veste, gospod Erazem, najraje bi šel k ciganom. Gluhi Tobija pravi, da ima cigan vsako leto drugo ženo in glejte, Bog mi greh odpusti, to bi meni ugajalo.

Erazem ni mogel ničesar odgovoriti, kajti pred vratmi je nastal močen šum. Menihi in njihovi gostje so zapuščali refektorij. Dolgi Laban se je zdaj spomnil, da mora pripraviti voz vrhniškega župnika in sodnika Završana in je hitel iz sobe. A odprl je vrata ravno v trenutku, ko je mimo njih prišel prijor Ahacij. Videvši, da sta bila Erazem in dolgi Laban sama v sobi, se je prijor ustavil.

— Kake tajne naklepe sta pa zopet kovala, je vprašal prijor Ahacij porogljivo. Že dlje časa stikata glave in tičita cele noči skupaj. To se mi zdi že nekaj časa jako sumljivo.

Erazmu se ni zdelo vredno, da bi bil kaj odgovoril, tem manj, ker je videl, da je bil ta dan celo prijor Ahacij nekoliko pregloboko pogledal v čašo. Dolgi Laban pa je imel tak

LISTEK.

Kralj Matjaž.

Zgodovinska povest.

II.

(Dalje.)

Težkih korakov se je vrnil Erazem v samostan. Hudo mu je bilo pri sren, da se bo treba ločiti od kraja, kjer je preživel mnogo srečnih dni, kjer je duša njegova iskala luč, a vendar je bil vesel, da so raztrgane vezi, ki so ga vezale na red in na samostan, ki so zastrupljale vso njegovo notranost in morile njegovo vest. Zadobil je spet zaupanje v samega sebe, kajti videl je pred seboj jasno in razločno, kar je toliko časa iskal bedé in v sanjah po dnevi in po noči, namreč pot resnice in pravice in odločen je bil, da za vsako ceno, celo za ceno svojega življenja, odpre, kar mu je oviralo, da še ni mogel kreniti na to pot — samostanska vrata.

Skupne večerje menihov in njihovih gostov se Erazem ni udeležil. Ko pa je v svoji celici vse spravil v red

in poskrbel za odhod, je šel doli v veliko sobo kraj kuhinje, kjer so obedovali posli in stražarji edini prebivalci samostana, s katerimi se je dobro razumel, in ki so ga imeli resnično radi. Erazem je hodil pogostoma mednje, tem raje, ker je tu največ izvedel o vsem, kar se je godilo po svetu, o turških navalih, o borbi deželnih stanov za enakopravnost luteranov s katoličani in o kmetskih vstajah v raznih krajih dežele.

V sobi je našel samo samostanskega stražarja, kateremu je bilo sicer ime Urh Ravnahrib, ki ga je pa ves okraj poznal samo kot dolgega Labana. Menihi so mislili, da je dolgi Laban malo neumen in so se radi tega iz njega norčevali, v resnici je pa le zagledal govoril časih nekoliko zmedeno, ker vsled svoje neomikanosti ni mogel vselej dati svojim mislim pravega izraza. Dolgi Laban je bil Erazmu poseben vdan in zgodilo se je večkrat, da ga je prišel celo v celico iskat in izpraševati v verskih zadevah. Dolgi Laban se je bil namreč navzel mnogih luteranskih nazorov, in je dobro slutil, da se tudi Erazem ogreva za misli, za

katere so se neustrašno borili Primož Trubar in deželni stanovi že skoro pol stoletja.

V prostorni mračni sobi je vladal prijeten hlad. Tu je bilo tiho in mirno, samo iz refektorija se je časih slišal smeh ali pa je vrhniški sodnik Završan zapel kako fantovsko pesem, kakor vselej, kadar je bil dobre volje.

— Kaj je to, da si sam, dolgi Laban, je vprašal Erazem, ko je zagledal moža za mizo, na kateri je stal velik vrč. Kje so tvoji tovariši.

— Gluhi Tobija je na straži, je odgovoril dolgi Laban, po druge je pa prišel pater Celestin in jih peljal v Bevke. Menda so šli loviti požigalca.

— Ali so ga zasledili? se je čudil Erazem.

— Pater Celestin pravi, da ga je zasledil; če je res, tega seveda ne vem. Saj ga poznate Celestina; verjeti mu ni nikdar.

Dolgi Laban se je nagnil k Erazmu in z zamolklim glasom dostavil:

— Kaj mislite, gospod Erazem, ali ni pater Celestin včeraj po krivem prisegel.

— Da, prisegel je po krivem, je

mirno in glasno odgovoril Erazem. In ker ga je prijor k temu napolnil in mu pri tem pomagal, zato, prijatelj, sem jaz sklenil, da zapustim samostan.

Dolgi Laban je s tako silo skočil pokonci, da se je stresla miza in se je prevrnil vrč, poln plemenite vipavske kapljice. Laban, ki je sicer dobro kapljico cenil nad vse, se sedaj ni zmenil za prevrnjeni vrč.

— Kaj, gospod Erazem? Samostan hočete zapustiti. Ali res? Bežite! In meniško haljo hočete sleči?

— Tako je, prijatelj. Že dolgo časa so mi rojile take misli po glavi. Morda bi jih bil udušil, vsaj trdni namen sem imel, ali kar se je zgodilo včeraj in danes, mi je odprlo oči. Zdaj vem, da mi ni obstanke v samostanu, da moram ven v svet.

— Jaz grem z vami, gospod Erazem, je zakričal dolgi Laban in udaril ob mizo. Če me hočete, grem koj z vami. Če me nečete, grem pa k razbojnikom ali pa k ciganom. Tega klosterskega življenja sem že davno sit.

— Zakaj? se je čudil Erazem. Tu se ti dobro godi. Nikjer se ti ne bo tako.

rale v veliki meri izpolniti svojo dolžnost — mine in podkopi. In da je bilo tako, o tem ni malo ni dvomiti. To nam zlasti tudi potrjujejo vesti, ki so došle iz Čufua. Kitajske ladje pripovedujejo namreč, da je bilo v ponedeljek slišati iz Port Arturja več groznih eksplozij.

Takisto pripoveduje tudi neki ameriški poročevalec, ki se je s svojo ladjo »Favva« v ponedeljek približal Port Arturju, da je opazil velike eksplozije v Port Arturju in videl, kako so se dvigali oblaki črne dima iz za obzidja. Slišalo se je tudi strahovito gromenje topov in vsako minuto je zagromelo najmanj 16 topov.

Mislimo, da se ne motimo, ako tudimo, da so bile eksplozije, ki so se v ponedeljek slišale iz Port Arturja, v zvezi z ruskimi minami in podkopi, ki so eksplodirale stale življenje stoterih japonskih vojakov. Kako bi se naj sicer razlagale one eksplozije? Da bi morda zopet Rusi razstreljevali v pristanišču svoje vojne ladje, ali da bi sami rusili trdnjavo, kakor so že opetovano z vso resnostjo zatrjevali razni angleški in nemški listi?!

V obče se kaže, kakor da bi Japonci pred Port Arturjem ne imeli one sreče, ki jih sicer, vsaj po zadržilu »edino merodajnih« angleških in nemških listov, spremlja vse povsodi na bojišču.

Iz Mukdena se namreč poroča, da je 5. t. m. napravil general Fok izpad iz Port Arturja in napal desno japonsko krilo. Japonci so se morali umakniti na celi črti. Ruski strelci so prodrli do Nangahina. V Port Arturju vlada prepričanje, da trdnjava ne more pasti.

Takisto se poroča tudi iz Šanghaja, da je bila prve dni tega meseca huda bitka pred Port Arturjem; Japonci so izgubili 2800 mož in so se morali umakniti.

Vidi se torej, da Port Artur krepko stoji in da bo ta trdnjava še terjala hekatombe žrtev, ne da bi bilo gotovo, da bi kedaj prišla v japonske roke.

Z mandžurskega bojišča.

Poročevalec »Birževih Vedomosti« izjavlja iz Dačičava: V nedeljo 10. t. m. zjutraj se je jelo levo naše krilo umikati izpred Kajpinga z namenom, da bi izvabilo sovražnika v dolino. Japonci niso dolgo časa dovolili, da bi artiljerija stopila v aktivnost. Šele proti večeru so jeli grmeti topovi. Japonci so streljali, kakor se je dognalo, s kroglicami malega kalibra in starega sistema. Na potu v Kajping so imeli Japonci ogromne izgube, zlasti ko so prekoračili reko. Ko so se Japonci ustavili, so se Rusi umaknili na pozicije, ki so si jih že preje izbrali.

»Times« poroča iz Fengvančenga, iz glavnega japonskega taborišča: Rusi so proti našemu desnemu

krilu nenadoma prešli v ofenzivo. Javlja se, da je močna ruska armada zasedla vrhove onstran gorekega prelaza Motien in da ji neprestano dohajajo nove moči iz okolice mesta Sajmaci. Gibanje te čete zakriva konjenica, o katere številnosti se pa ne ve. Sodi se, da nameravajo Rusi s temi demonstracijami prikriti druge operacije, mogoče umikanje Kuropatkinove armade proti Liaojangu. Ni verjetno, da bi prišlo do resnih bojov, predno Japonci ne dospo v Liaojang. A še v tem slučaju je skoro neverjetno, da bi se na tem mestu bila odločilna bitka.

Izpred Port Arturja.

Admiral Togo poroča: V soboto 9. t. m. ob 7. uri zjutraj je priplulo sovražno brodovje iz pristanišča; topničarke in torpedne uničevalke so plule spredaj, zadaj pa križarke »Bajan«, »Novik«, »Diana« in »Palada« in oklopnica »Poltava«. Dve topničarki in sedem torpedovk, pred katerimi so pluli parniki, je jelo iskati in odstranjevati mine. Te ladje je napala ena japonska torpedovka, ki je signalizirala navzočnost sovražnikovo. Zdelo se je nam, kakor da bi bil »Novik« poškodovan. »Bajan« je plul naprej in napadel japonske torpedovke, ki so se umaknile. Med tem so se pojavile na bojišču štiri japonske križarke. Imele so nalogo Ruse napasti in sovražne ladje ovirati, da bi ne megle odstranjevati min. Ene izmed ruskih vojnihi ladij je pod zaščito obrežnih baterij plula skoro do Lungvangtana najbrže z namenom, da bi fore ščitila pred napadi s suhe strani. Popoldne so japonske torpedovke s pomočjo ostalega brodovja ustavile operacije ruskih ladij. »Bajan« je streljal s svojimi topovi do 4. ure popoldne; nato pa se je vse rusko brodovje umaknilo v pristanišče.

Razen tega še poroča Togo, da je 6. japonska torpedna flotila 11. t. m. opolnoči rusko stražno ladjo, usidrano v bližini brun, ki zapirajo vhod v luko napadla in jo torpedirala, ne da bi opazila kakega uspeha.

Iz Čufua se poroča, da je neka ruska vojna ladja prodrla blokado in japonscem ušla. Japonske ladje so jo sicer opazile in zasledovale, a križarka je v obližju otoka Huangčengtas tako spretno manevrirala, da je Japonci niso mogli zajeti, da sijo je lovilo 8 japonskih torpedovk.

Iz Petrograda pa se brzojavlja: Tu se z vso gotovostjo vzdržuje vest, da je rusko portarturško brodovje izvedlo zmagonosen izpad iz pristanišča in pluje sedaj proti korejski morski ožini.

Odločilna bitka na vidiku?

»Times« poroča iz Inkova: Velika ruska armada stoji pri Dačičavu v popolnem bojnem redu pod osebnim poveljstvom generala Kuropatkina. Lokomotive vozijo ne-

prestano na železniški progi in posredujejo med glavno armado in med predstražami, ki se nahajajo na jugu, 20 km od Dačičava.

Spolšno se pričakuje, da se bo v nekaj dneh vnela velika, morda odločilna bitka.

Rusi v Koreji.

Reuterjev urad poroča iz Gensana, da je v severni Koreji polno kozakov, ki se pojavijo sedaj tu, sedaj tam in so povsodi prava šiba za Japonce. Bombardir Gensana po vladavostski eskadri je povzročil mnogo škode. Vojašnice so vse razdejane. Japonski vohuni zatrjujejo, da grade Rusi velike utrde pri Lionhengu, vsled česar se sklepa, da namerava general Linevič v kratkem z močno armado vdreti v Korejo.

Oklopi za rusko pehoto.

Kakor se poroča iz Milana, je ruska vlada naročila pri akcijski družbi Monspolio Corazza Benedetti za pehoto 100.000 prsnih oklopov, katerih ne prebije nobena krogla. Oklopi morajo biti v šestih tednih gotovi.

Admiral Togo zopet ni govoril resnice!

»Esho de Paris« poroča iz Petrograda: Poročilo admirala Toga, da je bila poškodovana ruska križarka »Askold«, da pa japonske torpedovke niso trpele nobene škode, ni resnično. Nasprotno je res, da so se potopile tri japonske torpedovke, dočim je križarka »Askold« ostala popolnoma nepoškodovana.

Car za kozaške rodbine.

Po poročilu iz Petrograda je car Nikolaj ukazal, da se ima rodbinam onih kozakov, ki se nahajajo na bojišču, izplačati po 100 rubljev, da se obvarujejo pred skrajno bedo.

Dr. Körber dementuje.

Dunaj, 13. julija. Uradna »Wiener Abendpost« poroča: »V »Narodnih Listih« 12. julija se poroča, da je ministrski predsednik kot vodja pravosodnega ministrstva izdal novo naredbo, v kateri se vsem sodnim predstojnikom naroča, naj gledajo z vso strogostjo na to, ali zna češki kandidat, ki se poteguje za službo, res popolno dobro nemško. Pooblaščenim smo izjavili, da take naredbe ministrskega predsednika ni. Dolžnost, da se pri nameščenju kandidat strogo presodi in opiše glede jezikovne kvalifikacije, to izvira iz potrebe točnega pravosodja, vsled česar pravosodno ministrstvo ne prenehoma pazi, da se to izpolnjuje. — Ali je to dementi?

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 13. julija. Zbornica je nadaljevala debato o povzemanju civilne liste. Posl. Barabas (neodvisna stranka) je govoril proti predlogi; povedal je, da se je civilna

sebi, potem pa je njegova jeza bruhnila z elementarno silo na dan.

— Zdaj spoznavam, da sem redil gada na svojih prsih. Ti grdi izdajalec in odpadnik! Iz usmiljenja sem te vzel v samostan, te negoval kakor otro svojega sina in te obsipal z dobrotami. V zahvalo za to si se izneveril sveti katoliški veri in hočeš iti med naše sovražnike. Idi, idi, in prokleta naj bo vsaka bilka, na katero stopiš, proklet bodi ti in tvoj spomin. Ali prej se boš še pokoril za svoje besede. Imenoval si naš samostan zatočišče najgrših grehov in njegove prebivalce proglasil za nečistnike, pijance in krivopričnike. Še imam oblast, da te zato kaznujem, in kaznoval te bodem, da boš pomnil. Primate ga in vržite ga v ječo.

Kakor psi, če se jih spusti z verige, so menili planili na Erazma, ga zgrabili in ga zvezali. Erazem se jim ni branil in ni izrekel nobene besedice. Ponosno in s povzdignjeno glavo je šel med njimi in ko so se za njim zaprla vrata temne podzemne ječe, se je celorahlo zasmehljaj, kakor bi se mu priporjevo maščevanje zdelo otročje. In vendar je bil v ječi, katere se nihče ni zapustil živ.

(Dalje prih.)

lista od leta 1848 že štirikrat zvišala, ne da bi bila zato došla kaka protiusluga. Koncem svojega govora je izjavil, da bi za ogrski dvor ogrskemu kralju bil pripravljen na vsako žrtev, toda za avstrijskega kralja odreka vsak krajcar. — Posl. Szatmary (Košutovec) je izjavil, da goji sicer dinastično čuvstva, toda zahteva po zvišanju civilne liste zamore pri sedanjih neugodnih finančnih razmerah omajati zvestobo kralju.

Razmerje med Avstrijo in Italijo.

Rim, 13. julija. Nekateri podpohovalci, posebno avstrijski Italijani, so hoteli znano vohunsko afero Ercollesija porabiti za ščuvanje proti Avstriji. Italijanski vladni list »Popolo romano« je zaradi tega prinesel zelo oster uvodnik proti poskusom, Italijo in Avstrijo zopet razdvojiti. Italijanska vlada je pripravljena, proti takim nemirnežem nastopati brezobzirno.

Dogodki v Macedoniji.

Carigrad, 13. julija. Pri Amatojem med železniško progo Solun-Skoplje so našli rov z desetimi dinamitnimi patronami. Govori se, da je bil atentat namenjen namestnikom civilnih agentov, ki bi se bili morali pripeljati drugi dan po železnici.

Sofija, 13. julija. Macedonski odbor je prepričan, da so zadnji atentat na železnico izvršili Turki, da bi imeli vzrok, preganjati in ropati bolgarsko prebivalstvo.

Sofija, 13. julija. Med voditelji armenskega gibanja in macedonskimi odbori se snuje vzajemna vez za skupno nastopanje.

Sofija, 13. julija. Med Cončevisti in notranjo organizacijo je nastal zopet hud razpor. Cončevisti dolžijo oba voditelja notranje organizacije, Sandonskega in Černopeva, da so njune čete izvršile nasilja na bolgarskih rodbinah v Macedoniji.

Trgovinska pogodba med Italijo in Švico.

Rim, 13. julija. Trgovinska pogodba med obema državama je dognana ter jo obe strani posredovalci podpišejo danes ali jutri. Italijanci delegatje za svilorejsko industrijo so brzojavili iz Švice, da pomeni nova trgovinska pogodba veliko škodo za italijansko svilorejo.

Nova Combesova zmaga.

Pariz, 13. julija. Vsa javnost je z veliko napetostjo pričakovala, kakšno bo glasovanje o poročilu parlamentarne komisije v znani kartuzijanski aferi. Tozadnevne debate so se udeležili najodličnejši parlamentarci. Na predlog Jauresa se je sprejel sledeči dnevni red: »Zbornica izreka svoje prepričanje, da je preiskava dognala, da je čast ministrskega predsednika in vlade zvišena nad vsako sumničenje.« Sprejeto s 370 glasovi proti 82 glasom. Drugi del: »Zbornica s studom obsoja anonimno ovašču in obrekovanje, je bil soglasno sprejet. Končno je bil tudi sprejet predlog, da zbornica odklanja v tej stvari vsak dostavek.

Vsesokolski zlet.

Javna telovadba.

c) Vaje vrst slovenskega Sokolstva na orodju z enkratno menjavo orodja. Tudi telovadba na orodju pokaže v malem sliko orodne telovadbe na velikih čeških sokolskih zletih. Slovensko Sokolstvo nastopi obenem s 27 vrstami z okoli 180 telovadci na 27 orodjih: na 7 drogovich, 5 bradljah, 4 konjih, 4 kozah, 2 mizah, v ostalem v skoku v višino in daljino. Vrste menjajo enkrat orodje.

d) Vaje slovenskega sokolskega naraščaja. Slovenski sokolski naraščaj bo izvajal vaje s palicami in telovadil in orodju. Udeležbo se teh vaj gojenci ljubljanskega, celjskega, idrijskega, kranjskega in šišenskega »Sokolov«, skupaj nad 100 dečkov. V prvi je to, da nastopijo gojenci več slovenskih sokolskih društev skupaj.

e) Proste vaje izbranih slovenskih »Sokolov«. Trideset najboljših telovadcev (18 ljubljanskih, ostali iz Celja, Idrije in Kranja) slovenskega Sokolstva izvede

4 oddelke prostih vaj najvišje stopnje. Dosele se te »vrhunške« proste vaje pri nas še niso izvajale javno. Same na sebi so že silno težke in izredno utrudiljive, otežuje jih pa še velika kompliciranost sestav — vsaka sestava obstoji iz 16—18 vaj — in pa to, da se bodo izvajale brez spremljevanja godbe in brez povelja. V Sokolstvu sploh so se proste vaje te vrste izvajale prvič na IV. vsesokolskem zletu v Pragi l. 1902, bile so nekoliko lažje od naših in manj komplicirane. Z njimi se je naredil na IV. zletu v češkem Sokolstvu prvi poskus, ki se je sijajno obnesel. Upamo, da bo imel tudi prvi slovenski poskus dober uspeh. Poudariti nam je razmeroma za slovensko Sokolstvo veliko število telovadcev, ki jih bodo izvajali.

Te takozvane »vzorne« proste vaje so posledek češko-francoskih sestankov, zlasti pa sokolske odprave k federalni slavnosti unije francoskih gimnastov na svetovni razstavi v Parizu. Skupne vaje francoskih gimnastov in zlasti gojencev šole v Joinville so vzbudile v čeških Sokolih željo, da bi se izvežbali enako dovršeno v prostih vajah in jim pridobili v Sokolstvu enak pomen, kakor ga imajo na Francoskem.

f) Vaje slovenskih telovadk. Telovadke ženskega telovadnega društva v Ljubljani in telovadke idrijskega »Sokolov«, skupaj 72, bodo nastopile z vajami s kiji in na orodju. Tudi ta nastop bo za široko javnost nekaj novega. Vestnost in marljivost vodstva obeh društev nam jamči za lep uspeh.

g) Vaje gostov. Na koncu javne telovadbe nastopijo naši gostje Čehi in Hrvatje.

177 čeških »Sokolov« bo izvajalo vaje s kiji. Ob velikem številu telovadcev bo brez dvoma dovršena izvedba težkih vaj — pet jako kompliciranih sestav — našemu občinstvu nudila izreden užitek.

Razen tega nastopi še 26 vzornih čeških vrst s 156 telovadci in 2 hrvatski vrsti z vajami na orodju. Slovenskemu občinstvu bo tu prilika videti najboljše češke in hrvatske telovadce.

Vzpored javne telovadbe je torej obsežen pa tako raznovrsten in zanimiv, da smo prepričani, da v nedeljo popoldne ne bo enega praznega mesta v prostoru za gledalce na telovadišču!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 14. julija

— **Imenovanja.** Gospod Rudolf Hofman, pristav c. kr. drž. žel. v Kranju, je imenovan računovodjem v Ljubljani, drž. kolodvor. Gosp. Hinko Rebolj, asistent c. kr. drž. žel. v Kranju je imenovan računovodjem istotam.

— **Včerajšnji »Slovenec«**

se je po svoji stari, robati navadi prav po kaplansko zakadil v »Učiteljskega Tovariša«, ker prinaša oddelek »Ukazi in odredbe šolskih oblastev«, v katerem objavlja samonemške odloke c. kr. deželnega šolskega sveta. »Slovenčev« uredniki, ti vzorni mojstri v zavijanju in sumničenju, trdijo, da dobiva »Učiteljski Tovariš« te ukaze in odredbe od deželnega šolskega sveta, uredniki se pa potuhnejo kakor kaznovani kužni in jih z največjo servilnostjo priobčujejo samo v nemške »jeziku ter jih niti na slovenski jezik ne upajo prestaviti. Ume se samo ob sebi, da se je vsevedni »Slovenec« hudo vrezal. »Učiteljski Tovariš« ni dobil od deželnega šolskega sveta še niti enega odloke, niti ene odredbe, ker »Učiteljski Tovariš« ni uradni list deželnega šolskega sveta. Če prinaša te odloke, dobi jih od kaknega krajnega šolskega sveta ali okr. šolskega sveta in jih priobdi v istem jeziku, kakor so izdani, ker ni dolžnost urednikov »Učiteljskega Tov.«, da bi slovenili odloke deželnega šolskega sveta. Ne iz servilnosti, temveč iz principa priobčuje »Učit. Tov.« te odloke samo v nemškem jeziku, da svet vidi, kako malo se še spoštuje v naših višjih uradih slovenski jezik in da bi se čimprej temu odpomoglo. Vsemogočni državni poslanec dr. Šusteršič, na noge! Izposlujte nam na Dunaju, da dobi naš slovenski jezik tudi v teh korporacijah večjo veljavo in hvalo Vam bo pel »Učiteljski Tovariš« in z veseljem priobčeval samo v slovenskem jeziku izdane odredbe. To pojasnilo pa velja samo pametnim ljudem, ne pa »Slovenčevim« urednikom in njihovim bralcem.

— **Občinske volitve v Kranju** so se včeraj tudi v I. in II. volilnem razredu mirno izvršile. Nasprotnikov ni bilo blizu in narodno-napredni kandidati so bili izvoljeni soglasno. Kranjski malkontenti Koblarju na noben način niso več hoteli na klerikalni led, Koblar pa z neznatnim številom svojih klerikalnih mežnarjev sploh ne pride v poštev. Po štiriletnem političnem pastirovanju se je kranjski tehan — general brez vojske — moral umakniti in se bavi le še s tem, da doma v farovžu in v »Slovencu« hujska tercijske na liberalne trgovce. Zakaj bi tudi penzionirani politik Koblar ne imel svojega veselja!

— **Za oškodovance po toči** v novomeškem okraju je cesar iz svoje zasebne blagajne daroval 8000 K. Ljudstvo čaka z obupnostjo na deželno podporo, pa je ne more dobiti, ker jo je klerikalna obstrukcija odžrla.

— **„Omladin“: „Et haec olim meminisse iuvabit“.** Iz akademičnih krogov se nam piše: Vellkokrat smo nas že počastili gospodje »veliki in zdravi kritikastri« z različnimi noticami. Mi smo imeli z slednjimi vedno zabavo in niti na misel nam ni prišlo, da bi jim odgovarjali bodisi ker jih nismo smatrali popolnoma resnim, bodisi kar je z ljudmi, ki principijelno vse negirajo, samo natolcujejo in trgajo posamezne dele stavkov iz oklicev, poleg tega pa še žive v najvišji megalomaniji, polemika jako nevhvalna in brez vsakega pomena, kar se tiče njihove polemike moramo omeniti, da se strinja na celi črti s farško polemijo moralo. Pri zadnjem podlem članku mi je pa le sililo pero v roke, kakor že zgoraj omenjeno je tukaj iztrganih par delov stavkov iz oklica na abiturijente (zakaj neki Vas je ta oklice tako razburil, gospodki?) in iz oklica v avli sledeče: »agitacija je za akademika nečastna.« Da gospodje taka agitacija, kakor jo vprizarjate Vi n. pr. pošiljanje pol po razredih višje gimnazije, na katerih se morajo srednješolci s podpisom zavestati, da bodo stopili v Vaše društvo in prisegali (!) na Vaš program, nadalje vsi mogoči in nemogoči shodi s srednješolci, pošiljanje članov po tujih krajih in agitacijsko sivo in lovljenje novih članov, z eno besedo, krošnjarjenje z društvenim programom, kakor krošnjarji »Ribičan z suho robo«, da taka agitacija je akademika nevhvalna in to zapišemo danes, kakor smo v tem pomenu zapisali začetkom leta na oklic v avli. — Ker sem že pri »Omladin«, naj omenim, da je priobčila zadnja številka izvrsten članek »narodni radikalni«. Toda kdo bi se ne smejal temu humbugu, ko je vendar vsem znano, da se narodni radikalni bolj boje zameriti klerikalcem kakor pa vragu. Ni li mogoče ta članek tudi nekaj agitacijski lim? Sram naj bode akademike, ki se v branitev svojih idej poslužujejo takih polemičnih sredstev in obenem s Triglavom Vam kliče: »principijelno negiranje, zavijanje, natolcevanje, trganje stavkov iz dopisov, govoriti vedoma neresnico je nečastno agitacijsko sredstvo«. Z maslom na glavi ja ne na solnce; »hic Rhodus, hic saltus«. — Član društva svobodni-selnih, slovenskih akademikov »Sava«.

— **Odgovor „Slovenca“.** Iz Idrije se nam piše: Na naš popolnoma resničen dopis o birmi v Idriji je priobčil sobotni »Slovenec« kratek, a tem nesramnejši odgovor. Ne odgovarjamo blagoslovljenemu pošteljaku radi svoje osebe, pač pa zato, da pokažemo čitateljem, kako si pomagajo v stiski katoliški duhovniki. Takoj v uvodu piše katoliški svednik: »Grozno zopet laže v »Narodu«. V umazanem dopisu iz Idrije je precej laži«. Na tak uvod bi poštenjak pričakoval od poštenjaka, posebno pa še od katoliškega duhovnika, ki pridiguje: »Ljubite resnico, hčerko božjo«, da bo navedel vse ali vsaj eno laž iz omenjenega dopisa, sicer pridejo psovke »laže« in »laže« na njega nazaj in mu utisnejo neizbrisljiv pečat. Toda katoliški duhovnik se ni zmenil za dokaz in je s tem pokazal, da ne ljubi resnice, hčerke božje. Navedel ni niti ene laži iz našega dopisa, pač pa kar na kratko ponovil svojo pesem: »Tudi laže Gropa...« Kar je pa najzadilneje pri početju tega farja, je dejstvo, da se prav krepko zlaže samo zato, da bi dokazal nasprotnikovo laž. Mi smo namreč pisali: »Tik pred birmo sta se dvema domačima duhovnikoma primerili nesreči, da bi skro ne bila mogla poveljčavati s svojo prisotnostjo škofovega bivanja v Idriji. Katoliški duhovnik pa se zanaša na neumnost in nevednost svojih bralcev in laže tako: »Tudi laže Gropa, da bi bil kak idrijski duhovnik zadrtan radi kapi ali druge bolezni, da bi se poslovlil od knezoškofa«. Kje stoji v našem dopisu, da bi bil kak duhovnik zadrtan poslovliti se od škofa? Kje si čital to, resnicoljubni pope? V svoji lažnji butici. Pa kaj stori klerikalcu, če vedoma laže, saj taki grehi so mu ilak odpuščeni že naprej. Tako, katoliški poštenjakovi!

— **Karel Pirc.** Po dolgi in težki bolezni je danes ponoči umrl v Idriji ravnatelj oddelne mestne realke g. Karel Pirc. Pokojnik je bil brat ravnatelja kmetijske družbe g. Gustava Pirea in dež. poslanca g. Cirila Pirea. Po dovršenih študijah se je pokojnik mudil nekaj časa pri sorodnikih v Ameriki, kjer si je pridobil široko obzornje in mnogo tiste izredne energije, ki je lastna Amerikancem. Vrnivši se v staro domovino je postal profesor na ljubljanski realki in se z veliko ljubeznijo posvetil delu pri narodnih društvih. Zlasti za ljubljansko Čitalnico si je pridobil neveljavih zaslug. Kot profesor je bil iskren prijatelj mladine. Ko je idrijska občina ustanovila realko, je ponudila ravnateljsko mesto g. Karelju Pircu, vendar, da pridobi ž njim značajnega moža in izkušenega šolnika, čigar oseba je jamstvo, da se bodo dijaki vzgajali v pravem narodnem duhu. Pokojnik se dolgo ni mogel odločiti, a končno je lepa, vzvišena naloga, ki ga je čakala v Idriji, vendar premagala njegovo ljubezen do Ljubljane. Gosp. Karel Pirc je izpolnil vse nade, kar so jih gojili v Idriji, v največji meri. Bil je uzoren ravnatelj in je za mlado realko njegova smrt jako bitna izguba. Pokojnik je bil koncilijantnega značaja, v narodnem oziru radikalni, sicer pa zlata duša ter ostane vsem mnogoštevilnim prijateljem nepozabljiv. Truplo se prepelje jutri v Kranj. Bodi blažemu pokojniku ohranjen ljub spomin.

— **Kmetijska družba kranjska** je imela danes dopolne v veliki dvorani »Mestnega doma« svoj letošnji občni zbor, katerega se je udeležilo lepo število članov iz raznih krajev naše dežele. Razven običajnih poročil je bila na dnevnem redu tudi volitev predsednika ter štirih članov glavnega odbora. Predsednikom je bil per acclamationem zopet izvoljen g. Oton pl. Detela, odborniki pa g. graščak Henrik baron Lazarini, posestnik Josip Pogačnik, adjunkt kmetijske šole na Grmu Viljem Rohrman in župan dr. Tomaž Romih. V svrhu naprave nove drevnice je kupila družba obširno zemljišče v Gornji Šški ter v ta namen pri kranjski hranilnici najela posojilo 30000 K. Občni zbor je dotičnemu odboru vsemu nasvetu soglasno pritril.

— **Sokolci, pozor!** Ljubljanski »Sokol« je objavil v zadnji številki »Slovenskega Sokola«, ki je izšla 12. t. m., obsežna »navodila za II. vsesokolski zlet«. Neobhodna potreba je, da se vsak Sokol, naj že sodeluje pri javni telovadbi ali pa tudi samo nastopi v društveni opravi, seznanji s temi navodili. »Slovenski Sokol« se dobiva tudi pri g. L. Schwentnerju, iztis po 24 vin.

— **Za II. vsesokolski zlet** so darovali: Kmetijska posojilnica na Vrhniki 40 K dr. Miljutin Zarnik v Ljubljani 10 K, Srečko Noll, častni član »Sokola«, 50 K. Živel!

— **O Ljubljani** je spisal v »Agramer Tagblattu« član istega uredništva g. Ve kosla v Šik jako simpatičen podlistek, v katerem oživlja svoje vtise, ki jih je dobil ob naj-novejšem svojem izletu v slovensko prestolnico. Namen podlistka je, zbuditi pri bratih Hrvatih povodom vsesokolskega zleta splošno zanimanje za lepoto in znamenitosti Ljubljane. — V istem listu od zadnjega torka se nahaja izvrsten članek o Sokolovi slavnosti v Ljubljani, ki ga je spisal g. dr. Konrad Vodušek.

— **Na glavni skupščini Ciri-l-Methodovega društva** za

stopajo Šentpetersko žensko in moško podružnico sledeče dame in gospodje: Klemenčeva, Potočnikova, Sajevčeva in Strahova; Bonaš, Lenček in Petrič. Finačni minister glavne družbe si je te dni izvestno mal radostno roki, kajti naša gđ. blagajničarica in g. blagajnik sta mu izročila 180 K donarine in K 88557 čistega dohodka veselišnega z dne 3. t. m., skupno K 106557. Želimo, da i drugi p. n. posestrime naše dosežejo enakih gmotnih uspehov.

— **Zadruga gostilničarjev** naznanja svojim članom, da magistrat ni ugodil prošnji, ki je bila vložena vsled sklepa zadnjega sestanka zaradi policijske ure ob dnevi školske slavnosti, ker pristojbine za licence spada ubožnemu za kladu. Gostilničarji, ki hočejo imeti gostilne čez uro odprte, si morajo torej dobiti običajno licenco.

— **Koncert**, katerega sta priredila 13 t. m. v dvorani Puntigamske pivnice dijaški tamburaški in pevski zbor v slovo slovenskim abiturijentom, je uspel kar najbolje. Dvorana je bila napolnjena do zadnjega kotička. Tamburaški in pevski zbor sta rešila svoji nalogi v popolno zadovoljnost občinstva, ki je z burnim ploskanjem me duška svojem priznanju. Presenetila nas pa je gđ. Milka Novak s svojim milo donečim, prijaznim in dobro izolanim glasom v Vilharjevem »Mornarju«. Tudi v Moszkovskija »Španskih plesih« se je pokazala kot dobro izurjena in nadarjena vijolistinja, tako da ji moramo samo čestitati. Žela je tudi zato obilo pohvale in laskavega priznanja. Na klavirju jo je izborno spremljala gđ. Minka Medičeva. Pavzo pred plesom je izpolnila zelo živahna šaljiva pošta. Spored je zaključil animiran ples.

— **Popustek na zemljiškem in hišnem davku**, znižanje pridobinske glavne vsote in določilo pridobinskega davka od podjetb, zavezanih javnemu dajanju računov za l. 1904 se je po ukazni finančnega ministrstva z dne 11. junija 1904, št. 38801 v zmislu členov IV. do XI. zakona z dne 25. oktobra 1896, drž. zak. št. 220 za leto 1904 1.) določil popustek na zemljiškem davku na 15 odstotkov in na hišnorazrednem in hišnorazrednem davku na 12½. 2.) je ostalo znižanje pridobinske glavne vsote kakor pretekla leta ter se je 3.) določilo davčno merilo za v š. n. 100, odst. 1. in 5. omenjenega zakona o neposrednih osebnih davkih navedene javnemu dajanju računov zavezane podjetbe na 10 odstotkov.

— **V škofjeloškem kamenitniku** lomijo kamene za bohinjsko železnico. Da se morajo pri tem skale razstreliti je samoobsebi umevno. Toda način, kako se to vrši, je nekoliko čuden in je skrajno potrebno, da poseže c. kr. okr. glavarstvo vmes. Prosimo, v neposrednji bližini mesta nasujejo za en strel do 70 kg in še več smodnika! Učinek tolike kvantitete užganega smodnika je seveda strašansko. To poka in grmi, da se zemlja trese pod nogami, podobe padajo raz sten, šipe šklefetajo in popokajo, kar se je že zgodilo. Osobito občutijo to prebivalci okrog »Štemarjev«, kajti tam ti takorekoč zemlja ves dan vibrira pod nogami. Streljajo po štirikrat (vselej seveda po več strelu) na dan: zjutraj, popoldne, popoldne in zvečer, a da bi se posebno ozirali na določene ure, ne moremo trdit, kar seveda na občinstvo tem huje vpliva, ki ne ve natančno, kdaj se prične strašna kanonada. Za človeka, bolnega na živcih, je to gromenje grozovita muka. Končno še pripomnimo, da v bližini delajoče ljudstvo niti ni varno svojega življenja, kajti skale kar frče po zraku, kakor bi metal pesek. Da se streljati mora, je samoobsebi umevno, a nikakor nismo primorani trpeti, da se tresejo ves dan naša stanovanja. Nasuje naj se torej manjšo kvantiteto smodnika. Prosimo torej, glavarstvo v Kranju blagovoli potrebno ukrepati, da se pride tej nepravilnosti v okom.

— **Blagoslovljenje društvene zastave veteranskega društva v Radečah na Gorenjskem** bo dne 24. julija t. l. Kumanje je blagovolila sprejeti gospa Ivana Budinecova iz Kranjske gore.

— **Izvanredni občni zbor tržiškega „Sokola“** se vrši zaradi odstopa podstaroste Josipa Resmana dne 24. julija t. l. v sokolski telovadnici ob 2 uri popoldne. Ako bi ne bilo zadosti članov ravzožih, se vrši drugi istega dne ob 3 uri popoldne ter je sklepčen pri vsakem številu članov. Slavnostna ustanovitev »Sokola« v Trzinu se bo vršila dne 3. septembra t. l. Slavna društva že zdaj prosijo odbor, da nas na isti dan blagovolijo počastiti s prisotnostjo.

— **Utonil** je včeraj v Savi na Krškem učence oddetne mošćanske šole, 15letni Friderik Schönwetter, sin notarja Schönwettera, ki je v Ljubljani pred 3. leti umrl. Deček je bil v svojem življenju sploh nesrečen,

kajti šele pred 8. dnevi so ga bili komaj rešili smrti, ko ga je bil pičil modras.

— **V Šmarju pri Jelšah** bo tekem meseca julija v proslavo otvoritve novega poletnega kopališča na vrhu gostilne Skale velika veselica s srečelostvom. Pri veselici bo svirala godba.

— **Tatvine.** »Slovenec« je sinoči poročal, da je neka Antonija Biziljeva, doma iz Gorice pri Moravčah, ukradla hišnemu posestniku Henriku Kornu, v Slomškovi ulici št. 5, zlat prstan z briljantom, vreden 540 kron. Z ozirom na mladost tega dekleta smo hoteli stvar zamolčati. Sada pa ko je izpregovoril »Slovenec«, moramo pa tudi mi govoriti, posebno ker »Slovenec« ni povedal vsega, kar utegne občinstvo zanimati. Korn je res naznanil tatvino policiji, ki je prstan pri preiskavi našla in potem aretovala dekle. Antonija Biziljeva se izgovarja, da si je bila prstan samo izposodila in da ga je hotela djati nazaj, koder ga je bila vzela, kar ji je pa bila prestregla policija. Kje je resnica, se izkaže pri obravnavi. Zanimivo pa je, da je tatka — »Marinjin otrok!« Smola, kaj? — Starinarju Ambrožu Crku je bil včeraj popoldne ukraden na Sv. Jakoba nabrežju otroški voziček, vreden 10 K.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 5 Slovencev, nazaj pa je prišlo 83 Slovencev in Hrvatov. — 5 Hrvatov je šlo iz Heba v Zagreb, 13 pa z Rake v Škofjo Loko.

— **Izgubila** je gospa Rozalija E. srebrno brožo v obliki meča, vredna 6 kron.

— **Corrigendum!** Včeraj smo poročali, da bo v petek promoviran v Gradu doktorjem prava gosp. Igo Jan. To je pomota! Dotični gospod se zove: Igo Janč.

— **Hrvaške novice.** Hrvaški pisatelj Petar Petrović, čegar ljudska drama »Rkač« se je letos s tolikim uspehom igrala v Zagrebu, je dobil od deželne vlade ustanovo, da prepotuje Liko ter si nabere gradiva za novo ljudsko igro.

— **Zaradi demonstracij povodom povratka izključnih hrvaških kadetov iz Pečuha** v Zagreb sta bila obsojena dva abiturijenta vsak na 8 dni zapora, dva uradnika pa v tridnevni zapor.

— **Najnovejša novice.** Velikanski požar je razsajal te dni v veliki ogrski občini Bodony. Zgorelo je 242 hiš s 700 gospodarskimi poslopi. Pri gašenju je zgorelo pet oseb, 150 oseb pa je ranjenih.

— **Štrajk** v Boryslavu še vedno traja v kljub neprestanim pogajanjem med lastniki in voditelji delavcev. Ker delo počiva, izteče vsaki dan v jarke in potoke nafte za 80.000 do 90.000 K. Pitna voda je vsled tega okužena s petrolejem. Boryslav izgleda liki vojno taborišče. Vojaštvu zapoveduje general Keiler. Pretečeni terek je poročnik Kwiech pred vrsto ustrelil s revolverjem nekega vojaka, ker se je baje simpatično izjavil za štrakarje.

— **Zaradi veleizdaje** so v Lvovu zaprli filozofa Lozinskega.

— **Italijanski kralj** obišče v jeseni sultana v Carigradu.

— **Hrvatje** v Avstraliji. V avstralskih rudnikih dela okoli 10.000 Hrvatov iz Dalmacije. Zadnji čas pa so jih na pritisk domačih delavcev začeli podjetniki trumoma odpustčati, češ, ker ne znajo angleško jim tudi rudarski predpisi niso znani ter zakrivijo vse nesreče. Pravi vzrok gonji pa je ta, ker so hrvaški delavci s svojo pridnostjo preveč nevarni tekmeči lenim avstralskim delavcem.

— **Rusko časopisje proti Levu Tolstemu.** Pismo Leva Tolstega proti rusko-japonski vojni, ki ga je priobčil v »Timesu«, je zbudilo v ruskem časopisju veliko nezadovoljnost. »Novoje Vremja« piše: Človek je del narave, a mir in pokoj se da izvajevati samo z vojsko in s težkimi skušnjami. Na ustvarjanje v patriotsko energijo je treba pozivati, a ne prepovedovati, da se ni treba upreti nesreči ter Japoncem. ako bi požigajoč s potoma prišli tudi do Petrograda. — »Peterburgskija Vedomosti« pa pišejo: »Dradi, mili Lev Nikolajevič, ki ste naš ponos in naša slava, varujte nas. Vi blodite in nas vodite v pogubo. Naj to vsakdo drugi dela, le ne Vi!«

— **Dom ljubezni.** V Londonu se je pojavil novi prorok, neki Pigott, ki je ustanovil versko sekto »agapemomni« . Pigott se izdaja za Mesijo ljubezni ter uči po sv. pismu, da je zakonsko življenje največja poguba in največji greh. Ta prorok je odšel s svojimi pristaši pravzaprav so večinoma ženske, ki se priznavajo k njegovim naukom — v neko vas izven Londona ter tam ustanovil »dom ljubezni«. To je krasna palača sredi vrta, ki je obdan z visokim zidom. Tu notri gospodari sredi svojih vernic neki sultan v

svojem haremu novi Mesija. Pigott je lep, čvrst mož, ki s svojim elegantnim vedenjem in nenavadno ljubeznivostjo očaruje vse ženske. Sanjar ima neko tajno privlačno moč, vsah 200 do 300 žensk v njegovem domu je strastno zaljubljenih v njega; vedno hočejo biti okoli njega ter ga naravnost obožavajo. Može, katerim so pobegle žene, neveste in hčerke v »dom ljubezni« grozijo njegovo naselbino naskočiti, toda prorok je hladnokrven ter nikomur ne brani zopet odpeljati žene iz naselbine, prosi pa starše in varuhe, naj ne silijo deklet v zakon. Oblasti ničesar ne store proti temu asketu.

— **Sredstvo zoper utrujenost**, je baje iznašel francoski zdravnik dr. Clement. Isti namreč trdi, da ima mravljina kislina čudovito moč na mišičevje. Ako vzame človek dvakrat na dan 30 do 15 kapljic mravljine kislina, ne loti se ga pri najtežjem delu utrujenost, oziroma se utrujenost takoj preprodi, ker zaužita tekočina napne mišice in živee. Ker pa bi mravljina kislina razdražila želodec, treba je v začetku jemati ob enem s kislino v vodi tudi nekoliko ogljenčeve kislega natrija. Clement proroče, da bo ogljenčeva kislina izpodrinila alkohol, ki ga delavci uživajo v napačni veri, da jim oživi moč. Iznajdba bo pač najbrže pretirana, a poskusi je lahko vsakdo.

— **Telefonska in brzojavna poročila.**

Trst 14. julija. Slovensko šolsko vprašanje v Trstu se po več kot desetlet trajajočem boju bliža rešitvi. Z odlokom z 2. maja 1899 je tržaško namestništvo že v tretje odbilo prošnjo za ustanovitev mestne slovenske šole v Trstu in ministrstvo je to potrdilo. Proti temu je bila vložena pritožba na upravno sodišče in je obravnavo o tej pritožbi razpisana na 7. oktobra t. l.

Trst 14. julija. V tukajšnjem laškem telovadnem društvu je policija izvršila hišno preiskavo. Zapolnila je več spisov veleizdajske vsebine.

Clarys 14. julija. Tukaj je umrl bivši predsednik transvalske republike Pavel Krüger.

— **Rusko-japonska vojna.**

Pariz 14. julija. »Echo de Paris« poroča iz Petrograda: Japonci so v noči od 10. na 11. t. m. navalili na ruski for št. 3, kjer jih je zadela že znana katastrofa. Naskočili so ta for, ker so po vohunih poizvedeli, da je ta točka najslabejša med portarturškimi utrdbami. Toda Rusi so v zadnjem času tudi ta for močno utrdili in položili na te pozicije nad trideset min, ki so bile med saboin s trdnjavo zvezane z električno žico. Ko so Japonci v koncentriranih kolonah dosegli imenovane pozicije, so Rusi vžgali električni potom mine, ki so eksplodirale in povzročile Japoncem naravnost ogromne izgube.

Berolin 14. julija. General Kuropatkin namerava na vsak način držati Dačičavo. Rusko armado navdajajo najboljše nade. Kuropatkin je pred celo armado razglasil, da so bili Japonci pred Port Arturjem strahovito poraženi, vsled česar je zavladalo med vojaki veliko veselje in navdušenje.

Čifu 14. julija. Poroča se, da prodira general Ōku z armado 50 000 mož nevzdržno proti Dačičavu. Kuropatkin ima baje tamkaj samo 30.000 mož.

Vladivostok 14. julija. Tukajšnji list »Daljni Vzrok« je prenehal izhajati, ker je pošel ves papir. List se je v zadnjem času tiskal na ružavi zavijalni papir.

— **Bratje Sokoli!**

Trakovi z napisom »Ljubljana« dobe se v trafiki g. Šešarka, Selenburgove ulice, po 20 vinar. komad.

Na zdar! Odbor.

1990

Rogaški
Tempel-vrelec

nareja apetit,
povspušuje pre-
bavljanje in
ureja odvajanje.

Najboljše izpričevalo, ki daje zdravniku in pacientu najboljše jamstvo za izdatnost sredstva, je kemijska analiza, ki je vsakdar potrdila — napovedano množino železa v železnem vinu lekarnarja **Piccolija** v Ljubljani na Dunajski 4 cesti. Zunanja naročila po povzetju 8

Se doblja povsod!
Kalodoni
20 neobhodno potrebna zobna Crème 40
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Borzna poročila.
Ljubljanska
„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borze 14. julija 1904.

Naložbeni papirji.	Donar	Blago
4 1/2% majeva renta	99.45	99.65
4 1/2% srebrna renta	99.40	99.60
4% avstr. krona renta	99.35	99.55
4% zлата	118.70	118.90
4% ogrska krona	97.15	97.35
4% zлата	118.60	118.80
4% posojilo dežele Kranjske	100.00	100.75
4 1/2% posojilo mesta Spiljet	100.25	101.25
4 1/2% Zader	100.00	100.00
4 1/2% bos. herc. žel. pos. 1902	100.75	101.70
4% češka dež. banka k. o.	99.60	100.00
4% z. o.	99.60	99.90
4 1/2% zst. pisma gal. d. hip. b.	101.70	102.15
4 1/2% pešt. kom. k. o. z	106.45	107.45
10% pr.	101.00	102.00
4 1/2% zst. pisma Innerst. hr.	100.50	101.00
4 1/2% „ogrske cen.	100.00	100.70
4 1/2% dež. hr.	100.00	101.00
4 1/2% z pis. ogr. hip. ban.	99.75	100.00
4 1/2% obl. ogr. lokalnih že-	98.50	99.00
leznic d. dr.	99.00	100.00
4 1/2% obl. češke ind. banke	302.90	304.90
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	101.25	101.70
4% prior. dol. žel.		
3% „juž. žel. kup. 1/1/2		
4 1/2% avst. pos. za žel. p. o.		

Srečke.	—	—
Srečke od l. 1854	181.25	183.25
„ 1860/1	253.00	261.00
„ 1864	182.00	184.00
„ tizske	299.00	309.00
„ zem. kred. I. emisije	290.00	299.50
„ II.	268.00	274.00
„ ogr. hip. banke	90.00	93.50
„ srbske a. frs. 100—	128.00	129.00
„ turske	20.90	21.90
Basilika srečko	482.00	472.00
Kreditne	73.00	82.50
Imenške	78.00	81.80
Krakovske	66.00	70.00
Ljubljanske	53.25	55.25
Avst. rud. križa	29.00	30.00
Ogr.	63.00	72.00
Rudolfove	75.00	79.50
Salcburške	508.00	518.00
Dunajske kom.		

Delnice.	—	—
Južne železnice	81.25	82.25
Državne železnice	838.75	839.75
Avstr. ogrske bančne delnice	1617.00	1627.00
Avstr. kreditne banke	840.50	841.50
Ogrske	750.50	751.50
Zivnostenske	249.00	250.00
Premogokop v Mostu (Brux)	607.00	610.00
Alpinske montan	426.50	427.50
Praške žel. indr. dr.	2190.00	2210.00
Rima-Murányi	494.25	495.25
Trbovljske prem. družbe	306.00	309.00
Avstr. orožne tovr. družbe	488.00	490.00
Češke sladkorne družbe	152.00	155.50

Valute.	—	—
C. kr. cekin	11.35	11.39
20 franki	19.01	19.03
20 marke	23.46	23.54
Sovereigns	29.90	29.98
Marke	117.32	117.62
Laški bankovci	95.00	96.20
Rublji	253.00	254.00
Dolarji	4.84	5.00

Zitne cene v Budimpešti.
Dne 14. julija 1904.

Termin.	—	—
Pšenica za oktober	50 kg K 9.17	
Rž „ oktober 1904.	50 „ „ 6.79	
Koruzza „ avgust	50 „ „ 5.55	
„ maj	50 „ „ 5.90	
Oves „ oktober	50 „ „ 6.58	

Effektiv.
10 vin. cen.

Meteorološko poročilo.
Višina nad morjem 506 m. Srednji radni tlak 756.0 mm

Julij	Čas opazovanja	Stanja barometra v mm.	Temperatura v C.	Vetrovi	Nebo
13.	9. zv.	740.9	20.4	sl. sever	jasno
14.	7. zv.	742.3	16.4	sl. svzhod	jasno
	2. pop.	741.4	25.8	sr. vzhod	jasno

Srednja včerajšnja temperatura: 21.4,
normala: 19.7. Mokrina v 24 urah: 0.0 mm.

Zahvala.
Za mnoge dokaze presrečnega sočutja ob smrti našega iskreno ljubljene, nepozabnega očeta, oziroma starega očeta in tasta, gospoda

Karola Piš
za mnogobrojno spremstvo ob pogrebu dragega pokojnika in za prekrasne darovane vence, izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najiskrenejšo zahvalo.
V Ljubljani, 14. julija 1904.

1988 **Žalujejo ostali.**

Posojilo Prodajalko

išče posestnik proti intabulaciji na prvo stopnjo dobrega posestva. 1940—3
Kdo? pove uprav. „Slov. Naroda“.

za manufakturno trgovino sprejme takoj
A. Bolé v Postojni.

Potrtem srcem naznanjamo podpisani prežalostno vest o smrti svojega prejubega soproga, oziroma očeta, s'na in brata, gospoda

KARLA PIRCA

ravnatelja mestne realke

ki je včeraj ob 1/12. uri ponoči, po dolgi bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajočega, v 47. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Truplo pokojnika se bo blagoslovilo v hiši žalosti v petek, dne 15. julija ob 6. uri popoldne ter se potem prepelje v Kranj, kjer bo pogreb iz domače hiše v soboto, dne 16. julija, popoldne ob 1/6. uri.

Sv. maše se bodo brale v tukajšnji farni cerkvi in v Kranju.

Nepozabni ranjki bodi priporočen molitvi in blagemu spominu.

IDRIJA-KRANJ, dne 14. julija 1904. 1991

Berta Pirc, Vasilisa, Katarina Pirc,
soproga. hči. mati.
Ljudmila Verderber in Olga Pirc, Gustav in Ciril Pirc,
sestri. brata.

Učiteljski zbor mestne nižje realke v Idriji izpolnjuje žalostno dolžnost, in naznanja, da je gospod

KAREL PIRC

realčni ravnatelj v Idriji

dne 13. julija t. l. v 47. letu svoje dobe umrl.

Truplo pokojnikovo prepeljejo v petek, dne 15. t. m. popoldne ob 6. uri iz Idrije v Kranj, kjer ga polože v soboto, ob 5. uri popoldne k večnemu počitku.

Zavod je izgubil svojega prvega ravnatelja, ki je z neumorno vneto deloval zanj, učeča se mladina očetovskega prijatelja in učiteljski zbor zvestega tovariša.

V Idriji, dne 13. julija 1904. 1987

VELIKO IZBIRO IN ZALOGO

OMAR ZA LED, STROJEV ZA LED IN SLADOLED, OMAR ZA JEDILA, JEDILNIH POKROVK, KUHINJSKEGA ORODJA ITD.

1989—1

najnovjših vrst in po najnižjih cenah priporočajo

ERNEST HAMMERSCHMIDTA nasledniki

MADILE, WUTSCHER & KO.

Ljubljana, Valvazorjev trg št. 6.

II. vsesokolski zlet v Ljubljano.

Vstopnice

k javni telovadbi in ljudski veselici

se dobe v Ljubljani v trgovinah:

A. & E. Skaberne, Mestni trg.
L. Schwentner, Dvorski trg.
Jernej Bahovec, Sv. Petra cesta št. 2.
ter v trafiki: 1952—3
Fran Šešark, Šelenburgove ulice.

Cene so:

I. za javno telovadbo:

- Lože na glavni tribuni po 30 K,
- Numerirani sedeži na glavni tribuni po 3 K,
- Sedeži na stranskih tribunah po 1 K,
- Stojišča na glavni tribuni po 1 K,
- Druga stojišča po 60 vin.

II. za ljudsko slavnost:

Vstopnina po 60 vin. za osebo.

V interesu občinstva samega se priporoča, da si oskrbi vstopnice popreje ter se s tem ogne navalu pri blagajnah.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 1.000.000.—

Zamenjava in ekskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kaveje.

Eskompt in inkasso menic. Borzna naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložen denar obrestuje od dne vloge do dne vzigaja. 39—79

Promet s čeki in nakaznicami.

Mlad uradnik

z 10etno sodno prakso želi vstopiti v kako ljubljansko pisarno.

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Za novemberski termin se odda 1979—1

prostor trgovine

Več pove **M. Jémec**, špecerijska trgovina, Tržaška cesta 8, Ljubljana.

Spreten gostilničar

na račun, z majhno kavejico, za prav dobro idočo gostilno se išče.

Dopisi na upravništvo „Slov. Nar.“ pod „Ehrlich“.

Oton Zupančič 2—80

Čez plan.

To najnovejšo knjigo Zupančičevih poezij je pozdravila kritika zelo radostno in jo ocenila izredno laskavo. „Zlato knjigo“ moderne slovenske lirike jo naziva kritik Sever v „Slov. Narodu“, pa tudi „Slovenec“ ter „Dom in Svet“ sta priznala Zupančiča brez vsega pridržka za največji lirski talent med sodobnimi slovenskimi pesniki. Ta soglasna ugodna sodba sicer tako nasprotujočih si listov peč neoporečno dokazuje, da se je porodilo na polju naše lirike nekaj res nenavadnega, nekaj takega, kar sili tudi nasprotnika, da to prizna hoté, nehoté.

Dobiva se v založništvu

Lav. Schwentner-ja v Ljubljani

broš. po 2 K, s pošto po 2 K 10 h; v panteon-izdaji po 3 K, s pošto po 3 K 10 h.

Razpis.

Za zgradbo vodovoda za mestno občino Kamnik

potrebna dela in dobave se bodo oddale po javni dražbi.

Tozadevne pisemne ponudbe za vsa dela z napovedbo posameznih ali skupnih cen je vložiti **do 1. avgusta t. l.** do 6. ure zvečer pri podpisnem županstvu.

Ponudbe morajo biti kolekovane in zapečatené ter imeti napis: „Ponudba za prevzetje zgradbe vodovoda v Kamniku“, katerim mora biti dodana izrecna izjava ponudnika, da isti pripozna stavbene pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Ponudbam je priložiti 5% vadij za po ponudniku preračunjeno stavbeno svoto v gotovini, ali pa pupilamo varnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Odbor mestne občine si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na visokožno ponujene cene, ter, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun mer in stavbeni pogoji so na ogled pri podpisnem županstvu, oziroma se isti dobe, če se prej plača za nje 6 K.

Županstvo mestne občine v Kamniku dne 12. julija 1904.

L. S. **Josip Močnik**, župan.

Učenec

iz dobre hiše, kateri bi imel veselje do manufakturne trgovine, se takoj sprejme.

Več se izve pri tvrdki **J. Keber** v Ljubljani.

Zemljišče se prodaja

na **Jesenicah** blizu kolodvora in nove velike ceste iz Save na kolodvor. Prostor je pripraven za trgovino ali gostilno.

Naslov pove uprav. „Slov. Naroda“.

Za letoviščarje!

Na Bistrici v Bohinju

ste za oddati dve lepo opravljeni sobi z dvema posteljama.

Več se izve pri **Franji Mencinger-jevi** na Boh. Bistrici.

Stanovanje

v I. nadstropju z 2 sobama, kuhinjo, jedilno shrambo ter z vso pritlikino, se takoj ali pa s 1. avgustom odda v podaljšanih Škofjih ulicah poleg nove pehotne vojašnice.

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.

1981—1

Pijte

Klauerjev

Triglav

najzdravejši vseh likerjev.

1980 1

812—48

1980 1

1980 1

1980 1

1980 1

1980 1

1980 1

1980 1

1980 1

1980 1

1980 1

1980 1

1980 1

1980 1

1980 1

1980 1

1980 1

1980 1

1980 1

1980 1

1980 1

1980 1

1980 1

1980 1

1980 1

1980 1

1980 1

1980 1

1980 1

1980 1

1980 1